

WSPÓLNY RAPORT POL – CZE O NIELEGALNEJ MIGRACJI II PÓŁROCZE 2021

Racibórz, styczeń 2022

WSTĘP

Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie nielegalnej migracji w realiach Schengen jest zjawiskiem złożonym i wymaga współdziałania służb z poszczególnych krajów, zwłaszcza z ich terenów przygranicznych. Oprócz współpracy bezpośredniej, zasadniczym jej elementem jest wymiana informacji w zakresie pozwalającym identyfikować wykorzystywane metody, zarówno przez samych nielegalnych migrantów jak i organizatorów procederu. Wymieniane dane pozwalają także na określanie skali i kierunków zagrożeń na poszczególnych odcinkach czy rejonach służbowej odpowiedzialności współdziałających służb.

Swoistym podsumowaniem cyklicznej i sytuacyjnej wymiany informacji pomiędzy Śląskim Oddziałem Straży Granicznej, a Dyrekcjami Policji Województw Morawsko-Śląskiego i Ołomunieckiego (Republika Czeska) jest niniejsze opracowanie. Jest to również wyraz dobrej współpracy komórek statystyczno – analitycznych wskazanych powyżej jednostek organizacyjnych współpracujących krajów, których kierownicy w roku 2014 podkreślili potrzebę stałej cyklicznej wymiany informacji migracyjnych. Na ostateczny kształt tego dokumentu częściowo miała wpływ systematyka przyjęta we wspólnym raporcie służb migracyjnych z państw Grupy Wyszehradzkiej (V4).

Niniejszy raport jest produktem końcowym projektu pn. „Bieżąca wymiana informacji i doświadczeń pomiędzy polskimi i czeskimi służbami migracyjnymi podstawą bezpieczeństwa na terenach przygranicznych” INTERREG V-A Republika Czeska-Polska, który Śląski Oddział Straży Granicznej realizował wspólnie z Dyrekcją Wojewódzką Policji Republiki Czeskiej w Ostrawie. Zgodnie z założeniami projektowymi opracowanie to będzie miało charakter stały i będzie cyklicznie przygotowywane przez okres co najmniej pięciu kolejnych lat. Będzie również dostępne dla współpracujących podmiotów ale i ogółu społeczeństwa poprzez publikację na stronach internetowych obu biorących udział w przygotowaniu raportu służb.

1. Nielegalna migracja – zarys ogólny, rozwój

Sytuacja w Polsce¹

W 2021 r. w polskim systemie ochrony granicy państwowej funkcjonowało 9 oddziałów Straży Granicznej oraz 105 placówek Straży Granicznej. Kontrola graniczna odbywała się w 70 przejściach. W interpretacji niniejszego raportu należy wziąć pod uwagę odbiegający od normy sposób działania formacji, w tym Śląskiego Oddziału SG, w okresie nasilonych działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2. Podróże poza granice UE, jak i do UE były umożliwiające w oparciu o na bieżąco modyfikowaną tzw. listę krajów bezpiecznych, w których nie występowało wysokie ryzyko zakażenia wirusem SARS CoV 2. Ruch lotniczy odbywał się w mocno okrojonym natężeniu. Pod uwagę wziąć należy również napiętą sytuację migracyjną na wschodniej granicy zewnętrznej Unii Europejskiej.

W związku z podjęciem przedstawionych powyżej działań, w analizowanym okresie liczba cudzoziemców, obywateli państw trzecich, wykrytych przez całą Straż Graniczną z pewnością będzie się znacząco różnić w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

W 2021 r. Straż Graniczna zatrzymała/ujawniła 10 978 (w 2020 r. – 3 555) obywateli państw trzecich, którzy wbrew przepisom **przekroczyli granicę państwową (pgpwp) lub usiłowali ją przekroczyć**.

Na kierunku do RP zatrzymano/ujawniono 9 557 (w 2020 r. – 3 160) obywateli państw trzecich. Po przekroczeniu granicy zewnętrznej wbrew przepisom zatrzymano/ujawniono łącznie 7 911 (w 2020 r. – 1 972), obywateli państw trzecich. Zatrzymania/ujawnienia dotyczyły pgpwp na odcinkach granicy:

- z Ukrainą – 3 657 (1 286),
- z Białorusią – 3 433 (198),
- na lotniczej - 809 (456),
- z Rosją - 12 (31),
- na morskiej - 1 (1).

Po przekroczeniu granicy wewnętrznej wbrew przepisom zatrzymano/ujawniono łącznie 1 646 (w 2020 r. – 1 583) obywateli państw trzecich. Zatrzymania/ujawnienia dotyczyły pgpwp na odcinkach granicy:

- z Niemcami – 444 (677),
- **z Czechami - 365 (522),**
- na lotniczej - 345 (75),
- z Litwą - 317 (121),
- ze Słowacją - 164 (176),
- na morskiej - 11 (12).

Spośród łącznej liczby zatrzymanych/ujawnionych za pgpwp do RP na wszystkich odcinkach granicy najliczniej występowali obywatele: Ukrainy – 3 869 (1 956), Iraku – 2 027 (37), Syrii 735 – (92), Afganistanu – 680 (135) i Gruzji – 410 (136).

Na kierunku z RP zatrzymano/ujawniono 1 421 (395 w 2020 r.) obywateli państw trzecich, w tym na odcinku granicy z Czechami 151 (92 w 2020 r.).

Spośród łącznej liczby zatrzymanych/ujawnionych za pgpwp z RP na wszystkich odcinkach granicy najliczniej występowali obywatele: Iraku – 453 (6), Ukrainy – 396 (161), Syrii – 135 (46) i Gruzji 106 (34).

¹ Wszystkie dane liczbowe na podstawie PWI za II półrocze 2021 r. i 2020 r.

1. W 2021 r. ustalono, że do RP **w sposób nielegalny przedostało się** 2 572 (w 2020 r. – 1 896) ob. państw trzecich, których SG zatrzymała/ujawniła podczas próby przedostania się z Polski do innych państw (za pgpwp z RP) oraz za nielegalny pobyt, w tym na odcinku granicy z Czechami 66 (48).
2. W związku ze stwierdzeniem **nielegalnego pobytu** zatrzymano/ujawniono 6 804 (w 2020 r. – 9 247) **obywateli państw trzecich**. Najliczniej występowali obywatele: Ukrainy – 4 324 (6 432), Gruzji – 746 (552) i Rosji – 253 (606).
3. W związku ze stwierdzeniem **nielegalnego wykonywania pracy i prowadzeniem działalności gospodarczej w ŚŁOSG** zatrzymano/ujawniono 189 (w 2020 r. - 185) cudzoziemców, w tym najczęściej występowali obywatele: Ukrainy - 154 (154) i Gruzji - 10 (8)².
4. Spośród 18 398 (w 2020 r. – 13 277) obywateli państw trzecich zatrzymanych/ ujawnionych za pgpwp, nielegalny pobyt, przekazanych i przemycających dokument, u 4 319 (1 094) **wykryto fałszywe dokumenty (w tym cudze oryginalne oraz wyłudzone)**.

Ujawniono:

- 452 (335) wiz,
- 146 (51) dowodów osobistych,
- 64 (31) stempli,
- 53 (55) paszportów,
- 94 (57) dokumentów pobytowych,
- 1547 (522) oświadczeń o zamiarze powierzenia wykonywania zatrudnienia,
- 33 (7) innych dokumentów.

Spośród ujawnionych sfałszowanych dokumentów 283 (w 2020 r. - 330) **uznano za wyłudzone**, z czego niemal wszystkie stanowiły wizy typu „D” - 282; wiza typu „D” – 322 przypadki. Najczęściej wizy wyłudzano w placówce dyplomatycznej RP we Lwowie – 80, w Charkowie – 60, w Winnicy – 44, w Łucku – 31, w Odessie – 24 i w Kijowie – 21.

5. Zagrożenie związane z nielegalną migracją w ukryciu w samochodach ciężarowych i busach z kierunku tzw. szlaku bałkańskiego.

W 2021 r. SG w 78 zdarzeniach ujawniła **268** cudzoziemców (175 AFG, 19 SYR, 19 MAR, 15 IRQ, 13 PAK, 7 IND, 4 IRN, 4 BGD, 3 ETH, 2 LKA, 7 Pozostałe)³.

W 2020 r. SG w **56** zdarzeniach ujawniła **239** cudzoziemców (113 AFG, 60 SYR, 22 IRQ, 8 TUR, 7 VNM, 6 MAR, 5 IRN, 5 ERI, 5 DZA, 4 PAK, 2 PSE, 1 JEM i 1 SDN).

ŚŁOSG⁴ – 18 zdarzeń, 104 migrantów: 42 AFG, 21 IRQ, 17 SYR, 7 TUR, 5 ERI, 4 IRN, 3 MAR, 2 PAK, 2 PSE i 1 JEM).

Sytuacja w Republice Czeskiej

1. W 2021 roku w związku z nielegalną migracją na terytorium RC zatrzymano 11 170 osób. Porównując do roku 2020 odnotowano znaczący wzrost (+4 077 osób, tj. + 57,5 %).
2. W 2021 roku nadal utrzymywano działania przyjęte w związku z COVID 19, po spadku odnotowanym w okresie od marca do maja 2021 liczby nielegalnych migrantów zaczęły wzrastać,

² Dane własne ŚliS WAlWiM ŚŁOSG za 2021 i 2020 r.

³ Dane własne SA WAlWiM ŚŁOSG – Monitoring – zdarzenia w ukryciu w 2021 r.

⁴ Dane własne SA WAlWiM ŚŁOSG – Monitoring – zdarzenia w ukryciu w 2020 r.

niektóre uległy nawet podwojeniu. Najwyższa liczba została osiągnięta w czerwcu (1084 osoby), a najniższa w styczniu (773 osoby).

3. Z ogólnej liczby migrantów, 10 835 (tj. 97%) ujawniono w związku z nielegalnym pobylem, a 335 osób w związku z nielegalną migracją przez zewnętrzną granicę Schengen w Czechach.
4. **W tzw. migracji tranzytowej** (nielegalny wjazd najczęściej ze Słowacji, Austrii lub drogą lotniczą na lotach wewnętrznych z Grecji, głównie tranzytem w celu udania się do Niemiec lub innych zachodnich państw UE) w 2021 roku ujawnionych było 1 330 osób (wysoki wzrost w porównaniu do roku 2020 o 844 osoby tj.+173,7 %). Odnotowano 440 przypadki, w większości były to pojedyncze osoby lub małe grupki od 2 do 6 ludzi oraz wyjątek stanowiło kilka większych grup (grupy o liczebności 29, 16,12 i 10 osób). W 98% wjazd do RC nastąpił ze Słowacji (922 osoby, tj. 76,3 %), następnie drogą lotniczą z Grecji (153 osoby, tj. 12,7 %) oraz wjazd z Austrii (118 osób, tj. 9,8 %). Ponad połowa ujawnionych osób zadeklarowała jako kraj docelowy Niemcy (około 60 %), w mniejszej skali Francję, Niderlandy, Austrię, Belgię i Włochy. Najczęściej do nielegalnej migracji wykorzystywano środki transportu; pojazdy ciężarowe (789 tj. 59,3 %), samochody osobowe (168 tj. 12,6 %,) oraz samoloty (162 osób, tj. 12,2 %). Z tym wiąże się modus operandi nielegalnych migrantów czyli ukrycie się w przestrzeniach ładunkoch pojazdów lub w podwoziu.
5. Do modi operandi nielegalnej migracji należy wykorzystywanie procedur azylowych. Często osoby, które po nielegalnym wjeździe do RC stawiają się od razu do ośrodka recepcyjnego lub na Policję i wnioskuje o azyl. Ogółem nielegalny pobyt był ujawniony w przypadku 261 cudzoziemców, którzy zawnioskowali o azyl (wzrost o 79 osób tj. +43,4 %). W 208 przypadkach po sprawdzeniu w bazach ustalono, że osoby w przeszłości starały się już w RC o ochronę międzynarodową, ale nie była im ona udzielona (+23 osoby, tj. +12,4 %). W kolejnych 486 przypadkach osoby były wnioskodawcami o azyl w innych państwach członkowskich UE – wzrost o 350 osób (257,4%) co ma bezpośredni związek ze wzrostem nielegalnej migracji tranzytowej (najczęściej wnioskodawcy składali wcześniej wnioski o azyl w Rumunii).
6. W 2021 roku prowadzono postępowania wobec 52 osób zatrzymanych za pomocnictwo w nielegalnej migracji (wzrost o 15 osób w stosunku do 2020). Byli to obywatele Czech (18), Serbii(4) Rumunii (8) oraz Ukrainy (4). Najczęściej pomocnictwo polegało na przemycaniu ludzi przez granicę (34 przypadki), celowe małżeństwo (8), celowe ojcostwo (6) oraz celowy wspólny zarejestrowany związek partnerski (4).
7. Według poszczególnych regionów (województw), w których najczęściej ujawniano nielegalnych migrantów, tradycyjnie pierwsze miejsce zajmuje Komenda Wojewódzka Policji w Pradze, gdzie łącznie ujawniono 3 663 osób (tj. 33,8% ogólnej liczby nielegalnych mieszkańców). Na drugim miejscu KWP województwa południowomorawskiego (992 osoby, tj. 9.2%). Trzecie miejsce w statystykach zajęła KWP województwa średnioczeskiego (908 osoby, tj. 8,4%), a czwarte KWP województwa pilźnieńskiego (794 osób, tj. 7,3%). Piąte miejsce zajmuje Dyrekcja Policji ds. Cudzoziemców (Inspektoraty na lotniskach międzynarodowych oraz ośrodek recepcyjny Zastávka u Brna)561 osób (tj. 5,2%). Razem te 5 jednostek ujawniło ok. 64% cudzoziemców w związku z nielegalnym pobylem.
8. Biorąc pod uwagę obywatelstwa nielegalnych migrantów, to zdecydowanie nad ob. UE przeważają obywatele państw trzecich(10 703 osób, tj. 98,8 %). Wśród nich dominują Europejczycy (74 %, ob. Ukrainy i Mołdawii) 22 % stanowią mieszkańcy Azji (przede wszystkim ob. Afganistanu, Syrii, Wietnamu, Gruzji, Uzbekistanu i Turcji). Afrykanie stanowią zaledwie 4% (zwłaszcza Marokańczycy, Algierczycy oraz Tunezyjczycy).
9. Nielegalna migracja z wykorzystaniem sfałszowanych dokumentów podróży. Sfałszowanym dokumentem **w związku z nielegalnym pobylem** posłużyły się 292 osoby (189 osób więcej niż w 2020 roku, tj. +183,5%). Z tej liczby 133 osoby ujawniono w kraju, 145 osób na wewnętrznej granicy lotniczej oraz 14 wewnętrznej granicy lądowej. Największy wzrost nastąpił na granicy

lotniczej (+129 osób, tj. +806,3 %), w tym 143 osoby po przylocie z Grecji (w 2020 roku 12 osób). Najczęściej ujawniane osoby pochodziły z Syrii (110), Mołdawii (56) i Ukrainy (51). Syryjczycy oprócz jednej osoby byli ujawnieni po przylocie z Grecji, a Ukraińcy i Mołdawianie oprócz jednej osoby wewnątrz kraju. Ogółem w związku z nielegalnym pobytem ujawniono 301 sfalszowanych dokumentów (jedna osoba może posiadać więcej dokumentów), w tym: 230 dowody osobiste (94 w 2020) i 71 paszportów (17 w 2020). Najczęściej fałszowano dokumenty państw UE, w tym najwięcej rumuńskich (89 z tego 88 dowodów osobistych), bułgarskich (37) czeskich (36) i greckich (33). Najczęściej były to dokumenty całkowicie podrobione (62%) oraz cudze dokumenty tzw. na podobieństwo (24%).

10. W 2021 roku **na zewnętrznej granicy Schengen RC** na nielegalnej migracji ujawniono 335 osób (263 na lotnisku w Pradze i 72 na lotnisku w Pardubicach. Oprócz 5 osób wszystkie pozostałe ujawniono na kierunku wjazdowym do RC. W porównaniu z rokiem 2020 doszło do spadku o jedną czwartą (113 osób). Na rozwój nielegalnej migracji przez zewnętrzną granicę Schengen nadal wpływała sytuacja epidemiczna na świecie związana z Covid 19. Większość ujawnień dot. osób, które próbowały wjechać do RC nie spełniając warunków (opracowanych w związku z COVID 19 przez Ministerstwo Zdrowia RC). Zawsze chodziło o ob. państw trzech. Większość z nich to ob. Ukrainy (132 osób, tj. 39,4 %, -79 osób) po przylocie z Lwowa lub Kijowa. Następnie ob. Rosji (48 osób, tj. 14,3 %, +5 osób), po przylocie z Moskwy lub Petersburga, ob. Wielkiej Brytanii (33 osób, tj. 9,9 %, +32 osób), po przylocie z Londynu lub Istambułu, ob. Izraela (21 osób, tj. 6,3 %, +8 osób) oraz ob. Turcji (15 osób, tj. 4,5 %, +7 osób). Tych 5 nacji stanowiło 74 % ujawnień, pozostałe 26 % jest reprezentowane przez 27 nacji. Największy spadek w porównaniu do 2020 roku widać w przypadku ob. Ukrainy (132 osób, -79 osób, tj. -37,4 %) i Gruzji (14, -44, tj. -75,9 %), największy wzrost dot. ob. Wielkiej Brytanii (33 osoby, 1 w 2020).
11. Jedynie 11 osób posłużyło się przy kontroli granicznej sfalszowanym dokumentem podróży (spadek o 17 osób). Chodziło o 4 ob. Iranu (2 paszporty belgijskie, paszport polski i holenderski – po przylocie z Istambułu), 4 ob. Gruzji (2 dowody tożsamości Słowacji – planowali wylot do Edynburga i 2 paszporty Izraela – wylot do Manchesteru), ob. Syrii po przylocie z Istambułu (bezprawne wydanie paszportu Syrii oraz pozwolenie na pobyt w Niemczech- wydane na inną osobę), ob. Albanii na odlocie do Londynu (paszport Włoch) i ob. Bangladeszu po przylocie z Dubaju (sfalszowana wiza Włoch).
12. Zagrożenia i trendy w nielegalnej migracji w Republice Czeskiej:
 - stały wzrost liczby cudzoziemców przebywających w Czechach legalnie i nielegalnie, często związany z nielegalną pracą (najczęściej ob. Mołdawii i Ukrainy);
 - zauważalny wzrost odnotowanych przypadków przemytu ludzi, w ramach dochodzeń prowadzonych w ramach międzynarodowej współpracy policyjnej;
 - zwiększająca się liczba przypadków nielegalnej migracji w MPL Praga Ruzyně, często powiązany z wykorzystywaniem sfalszowanych dokumentów.

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

W II półroczu 2021 r. Śląski Oddział SG realizował, ustawowe zadania na terenie dwóch województw: śląskiego i opolskiego, równocześnie administrując południowym odcinkiem granicy państwowej RP o łącznej długości 445,34 km, w tym:

- **357,91 km granicy z Republiką Czeską,**

– 87,43 km granicy z Republiką Słowacką.

W okresie II półrocza 2021 r. ujawniono 266⁵ (II pół 2020 r. – 421)⁶ ob. państw trzecich⁷, z czego 47% stanowili Ukraińcy (124). Kolejną nacją byli Gruzini (41). W obszarze nielegalnej pracy ujawniono 189 (185)⁸ ob. państw trzecich.

Podstawą zatrzymania cudzoziemców było:

- nielegalny pobyt – 174;
- przekroczenie granicy państwowej do/z RP – 85/0;
- nielegalna praca – 189⁹;
- w grupie tej znajduje się również 7 osób przekazanych (4 ob. Ukrainy, 2 ob. Białorusi i 1 ob. Gruzji).

Nielegalna migracja w dalszym ciągu wykazywała charakter tranzytowy. Ukraińcy wykorzystując polskie wizy do pracy po legalnym wjeździe do Polski migrowali do innych państw UE w celach zarobkowych lub odwiedzin.

W porównaniu do II półrocza 2020 r. liczba ujawnionych obywateli państw trzecich w II półroczu 2021 r. spadła o 36,8% (mniej o 155 osób). Niezmienna pozostaje dominacja ob. Ukrainy, którzy w poprzednim okresie stanowili 57% ogółu zatrzymanych.

Od 2017 roku objęto monitoringiem wszystkie zdarzenia **przemytu ludzi w przestrzeniach zamkniętych samochodów ciężarowych** jadących z kierunku Bałkanów. Wykryte zdarzenia zarówno w Polsce jak i w ościennych państwach członkowskich UE wskazują na samochody zarejestrowane głównie w Serbii, Turcji, a także Polsce. Podobnie wygląda również profil kierowców.

W II półroczu 2021 r. funkcjonariusze ŚIOSG w 9 zdarzeniach zatrzymali 24 AFG, 5 MAR, 2 PAK i 1 IRN, którzy przyjechali do Polski korzystając z ukrycia w zamkniętych przestrzeniach pojazdów.

- 1) **22.07.2021 r. w m. Zwardoń** funkcjonariusze PSG w Bielsku-Białej zatrzymali 4 ob. Afganistanu oraz 1 ob. Iranu. Wg wstępnych ustaleń samochód ciężarowy przewoził tekstylia oraz części samochodowe na trasie Turcja – Polska.
- 2) **23.07.2021 r. w m. Hażlach** funkcjonariusze PSG w Bielsku Białej zatrzymali 2 ob. Afganistanu oraz 1 ob. Pakistanu, którzy poruszali się pieszo wzdłuż DW 938. Cudzoziemcy zeznali, że do Polski przyjechali samochodem ciężarowym, z którego uciekli.

Trasa 1: AFG → IRN → TUR → GRC → SRB → ROU → HUN → SVK → POL → *docelowo DEU/ITA/FRA*;

Trasa 2: PAK → IRN → TUR → GRC → SRB → ROU → HUN → SVK → POL → *docelowo DEU/ITA/FRA*.

- 3) **30.08.2021 r.** funkcjonariusze PSG w Katowice-Pyrzowice przeprowadzili kontrolę legalności pobytu, w wyniku której zatrzymali 2 ob. MAR. Cudzoziemcy zeznali, że przekroczyli nielegalnie granicę w ukryciu samochodu ciężarowego z Serbii do Polski. Docelowo cudzoziemcy chcieli się dostać do krajów Europy Zachodniej.

⁵ Dane na podstawie PWI za II półrocze 2021 r.

⁶ Dane na podstawie PWI za II półrocze 2020 r.

⁷ Obywatele państw spoza UE.

⁸ Dane własne ŚiS WAlWM ŚIOSG za 2021 r.

⁹ Obywatele państw spoza UE, w tym osoby powierzające wykonywanie pracy.

Trasa : MAR → UNK → SRB → UNK → SVK → POL → *docelowo kraje Europy Zachodniej*

- 4) **24.09.2021 r. na terenie stacji paliw w m. Piasek** funkcjonariusze PSG w Bielsku-Białej zatrzymali 1 ob. AFG i 1 ob. PAK. Z oświadczenia cudzoziemców wynika, że do Polski wjechali nielegalnie z Czech, ukryci w naczepie samochodu ciężarowego. Krajem docelowym cudzoziemców były Kraje Europy Zachodniej.

Trasa 1: AFG → PAK → IRN → TUR → SRB → ROU → HUN → SVK → CZE → POL → *docelowo kraje Europy Zachodniej*

Trasa 2: PAK → IRN → TUR → SRB → ROU → HUN → SVK → CZE → POL → *docelowo kraje Europy Zachodniej*

- 5) **03.10.2021 r.** funkcjonariusze PSG w Rudzie Śląskiej zatrzymali 2 ob. Afganistanu. Cudzoziemcy nielegalnie przekroczyli granicę ze Słowacji do RP w m. Zwardoń, ukryci w naczepie pojazdu ciężarowego.

Trasa : AFG → PAK → IRN → TUR → SRB → ROU → HUN → SVK → POL → *docelowo FRA/BEL;*

- 6) **28.10.2021 r.** ŚIOSG funkcjonariusze PSG w Bielsku-Białej zatrzymali 5 ob. Afganistanu, którzy nielegalnie przekroczyli granicę RP ze Słowacji, ukryci w naczepie pojazdu ciężarowego. Krajem docelowym migrantów była Francja i Belgia.

Trasa: AFG → PAK → IRN → TUR → SRB → ROU → HUN → SVK → POL → *docelowo FRA/BEL;*

- 7) **30.10.2021 r. w m. Międzyrzecze Górne** funkcjonariusze PSG w Bielsku-Białej zatrzymali 3 ob. Maroka, którzy nielegalnie przekroczyli granicę RP wewnątrz naczepy samochodu ciężarowego. Nie ustalono pojazdu jakim cudzoziemcy dotarli do Polski. Krajem docelowym cudzoziemców były Włochy i Niemcy.

Trasa: MAR → TUR → GRC → MKD → SRB → HUN → SVK → POL → *docelowo DEU/ITA;*

- 8) **15.12.2021 r. w Cieszynie** zatrzymano 2 ob. Afganistanu, którzy szli pieszo drogą S52 w kierunku Czech. Ustalono, że Afgańczycy w dniu 14.12.2021 r. w m. Zwardoń nielegalnie przekroczyli granicę ze Słowacji do Polski w naczepie samochodu ciężarowego.

- 9) **22.12.2021 r. funkcjonariusze PSG w Sosnowcu** zatrzymali 8 ob. Afganistanu. Ustalono, że cudzoziemcy we wczesnych godzinach porannych przekroczyli granicę z Czech do Polski w m. Cieszyn, ukryci w naczepie samochodu ciężarowego. Celem nielegalnej migracji cudzoziemców była Austria, Niemcy, Francja oraz (ogólnie) Kraje Europy Zachodniej.

Kolejnym monitorowanym zagrożeniem jest nielegalna migracja z Aten lub innych portów Grecji. W II poł. 2021 r. W MPL w Katowicach-Pyrzowicach odnotowano 21 zdarzeń, w których udział brało 31 obywateli państw trzecich. Poniżej zaprezentowano wszystkie zdarzenia wykryte w II połowie 2021 r. w MPL w Katowicach-Pyrzowicach:

- **11 lipca**¹⁰ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach w ramach kontroli legalności pobytu na terytorium RP, wylegitymowali cudzoziemca (**ob. Syrii**), po przylocie samolotu rejsowego linii LOT z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli cudzy oryginalny hiszpański dowód osobisty. W trakcie dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec przyznał, że jest obywatelem Syrii i przedstawił dokument paszportowy wydany przez władze Syrii.
Trasa: SYR → IRN → IRQ → TUR → GRC → POL → *Niderlandy*
- **12 lipca**¹¹ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach w ramach kontroli legalności pobytu na terytorium RP, wylegitymowali cudzoziemca po przylocie samolotu rejsowego linii WizzAir z Aten (1 ob. Syrii). Ob. Syrii do kontroli okazał podrobiony polski dowód osobisty. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec przyznał się, że jest obywatelem Syrii. Nie posiadał dokumentu, jedynie kserokopię strony personalizacyjnej paszportu.
Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
- **16 lipca**¹² funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli podrobiony cypryjski dowód osobisty. W jego bagażu ujawniono paszport syryjski.
Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
- **22 lipca**¹³ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca (ob. Syrii), po przylocie samolotu rejsowego linii Ryanair z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli cudzy oryginalny bułgarski dowód osobisty. Po dokonaniu sprawdzeń w bazie danych SIS II ustalono, że dokument widnieje jako utracony.
Trasa: SYR → IRN → IRQ → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
- **26 lipca**¹⁴ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Palestyny, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli podrobiony polski dowód osobisty.
Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
- **26 lipca**¹⁵ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali 4 cudzoziemców – 3 ob. Syrii (1K + 2M) oraz 1 ob. Palestyny (1M), po przylocie samolotu rejsowego linii LOT z Aten. Kobieta okazała do kontroli podrobiony polski dowód osobisty. Kolejny z ob. Syrii okazał do kontroli podrobiony bułgarski dowód osobisty, a w jego bagażu ujawniono podrobiony syryjski dowód osobisty. Następny ob. Syrii do kontroli okazał nieważny syryjski paszport oraz podrobiony syryjski dowód osobisty. Ob. Palestyny do kontroli okazał podrobiony austriacki dowód osobisty.
Trasa:
1) SYR → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
2) SYR → TUR → GRC → POL → *Niemcy/Niderlandy*
3) SYR → LIB → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
4) SYR → TUR → GRC → POL → *Niderlandy*

¹⁰ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 5/IOZ/KP/2021

¹¹ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 5/IOZ/KP/2021

¹² IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 5/IOZ/KP/2021

¹³ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 6/IOZ/KP/2021

¹⁴ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 7/IOZ/KP/2021

¹⁵ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 7/IOZ/KP/2021

5) SYR → TUR → GRC → POL → *Niemcy*

- **29 lipca**¹⁶ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli podrobiony polski dowód osobisty. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych przyznał się, że jest ob. Syrii.

Trasa: SYR → LIB → TUR → GRC → POL → *Niderlandy*

- **2 sierpnia**¹⁷ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali 4 cudzoziemców – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii LOT z Aten. Mężczyźni okazali do kontroli kolejno podrobiony austriacki dowód osobisty, podrobiony cypryjski dowód osobisty, podrobiony rumuński dowód osobisty. Jeden z nich nie posiadał przy sobie żadnych dokumentów.

Trasy:

1) SYR → TUR → GRC → POL → *Niemcy/Belgia/Niderlandy*

2) SYR → IRQ → TUR → GRC → POL → *Niemcy*

- **2 sierpnia**¹⁸ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli podrobiony włoski dowód osobisty. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych przyznał się, że jest ob. Syrii.

Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → *Niderlandy*

- **21 sierpnia**¹⁹ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten. Mężczyzna do kontroli nie okazał żadnego dokumentu, natomiast w jego rzeczach ujawniono cudzy oryginalny słowacki dowód osobisty.

Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → *Niderlandy*

- **26 sierpnia**²⁰ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Ryanair z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli cudzy oryginalny belgijski dowód osobisty. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec przyznał, że jest obywatelem Syrii.

Trasa: SYR → IRN → TUR → GRC → POL → *Niderlandy*

- **29 sierpnia**²¹ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Ryanair z Aten. Mężczyzna nie posiadał żadnych dokumentów. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec oświadczył, że jest obywatelem Syrii.

Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → *Niderlandy*

¹⁶ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 8/IOZ/KP/2021

¹⁷ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 9/IOZ/KP/2021

¹⁸ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 9/IOZ/KP/2021

¹⁹ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 10/IOZ/KP/2021

²⁰ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 10/IOZ/KP/2021

²¹ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 12/IOZ/KP/2021

- **14 września**²² funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten, wylegitymowali kobietę (ob. Afganistanu), która podróżowała z dwoma małoletnimi synami. Kobieta okazała do kontroli autentyczne paszporty wydane przez władze Afganistanu oraz podrobione greckie karty pobytu.
Trasa: AFG → IRN → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
- **14 września**²³ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Demokratycznej Republiki Konga, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony włoski dowód osobisty. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec oświadczył, że jest obywatelem Demokratycznej Republiki Konga.
Trasa: DRK → TUR → GRC → *Polska*
- **9 października**²⁴ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony rumuński dowód osobisty. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec oświadczył, że jest obywatelem Syrii.
Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → *Belgia*
- **24 października**²⁵ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Ryanair z Aten. Mężczyzna nie posiadał żadnych dokumentów. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec oświadczył, że jest obywatelem Syrii.
Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
- **29 października**²⁶ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Wizzair z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony francuski dowód osobisty. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec oświadczył, że jest obywatelem Syrii. Funkcjonariusze wylegitymowali również dwie kobiety, które do kontroli okazały podrobiony francuski oraz belgijski dowód osobisty. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemki przyznała, że są obywatelkami Demokratycznej Republiki Konga.
Trasy:
 - 1) SYR → RUS → IRQ → TUR → GRC → POL → *Niemcy*
 - 2) DRK → TUR → GRC → POL → *Francja*
 - 3) DRK → TUR → GRC → POL → *Europa Zachodnia*
- **18 listopada**²⁷ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Afganistanu, po przylocie samolotu rejsowego linii Ryanair z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony bułgarski paszport. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec oświadczył, że jest obywatelem Afganistanu.
Trasa: AFG → PAK → IRN → TUR → GRC → POL → *Niemcy*

²² IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 14/IOZ/KP/2021

²³ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 15/IOZ/KP/2021

²⁴ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 17/IOZ/KP/2021

²⁵ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 18/IOZ/KP/2021

²⁶ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 19/IOZ/KP/2021

²⁷ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 21/IOZ/KP/2021

- **21 listopada**²⁸ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali dwóch cudzoziemców – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Ryanair z Aten. Jeden z mężczyzn do kontroli okazał podrobiony duński paszport. Drugi z mężczyzn nie posiadał przy sobie żadnych dokumentów. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemcy oświadczyli, że są obywatelami Syrii.

Trasy:

- 1) SYR → TUR → GRC → POL → Niemcy
- 2) SYR → IRN → IRQ → TUR → GRC → POL → Niemcy

- **25 listopada**²⁹ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali dwóch cudzoziemców – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Ryanair z Aten. Mężczyźni do kontroli okazali podrobiony paszport polski oraz rumuński. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemcy oświadczyli, że są obywatelami Syrii.

Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → Niemcy

- **2 grudnia**³⁰ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego linii Ryanair z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony bułgarski paszport. W toku dalszych czynności weryfikacyjnych cudzoziemiec oświadczył, że jest obywatelem Syrii.

Trasa: SYR → TUR → GRC → POL → Niemcy

Granica lotnicza zewnętrzna

W strukturze Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w II półroczu 2021 r. funkcjonowała jedna placówka SG w Katowicach-Pyrzowicach, która kontrolowała lotniczy ruch graniczny z państwami spoza strefy Schengen, realizując zadania na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej. Na granicy lotniczej zewnętrznej UE ujawniono 41 cudzoziemców (w tym 29 ob. GEO i 9 ob. UKR).

Wśród wszystkich powyższych zdarzeń w LPG ogółem ujawniono u cudzoziemców 41³¹ sfałszowanych dokumentów.

Rodzaj fałszerstwa	Obywatelstwo cudzoziemca	Rodzaj sfałszowanego dokumentu	Organ wydający	Liczba
podrobienie	Afganistan	dokument pobytowy	Władze Grecji	3
		paszport	Władze Bułgarii	1
	Autonomia Palestyńska	dowód osobisty	Władze Austrii	1
			Prezydent m. st. Warszawy	1
	Gruzja	oświadczenie o zamiarze powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcowi	PUP w Bytowie	1

²⁸ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 21/IOZ/KP/2021

²⁹ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 22/IOZ/KP/2021

³⁰ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 24/IOZ/KP/2021

³¹ Dane na podstawie raportu z CBD SG SWK

		prawo jazdy	Władze Gruzji	1
			Władze Rosji	1
		inny	Władze Gruzji	1
	Syria	dowód osobisty	Prezydent m. st. Warszawy	2
			Władze Cypru	2
			Władze Bułgarii	1
			Władze Syrii	1
			Władze Rumunii	4
			Burmistrz Krotoszyna	1
			Władze Austrii	1
			Władze Włoch	1
			Władze Węgier	1
		paszport	Władze Danii	1
			Władze Rumunii	1
			Wojewoda Dolnośląski	1
Władze Bułgarii	1			
Kongo	dowód osobisty	Władze Włoch	1	
podrobienie RAZEM				29
cudzy oryginalny	Syria	dowód osobisty	Władze Hiszpanii	1
			Władze Bułgarii	1
			Władze Słowacji	1
			Władze Francji	1
		dokument pobytowy	Władze Belgii	1
	Kongo (wcześniej Zair)	dowód osobisty	Władze Belgii	1
Władze Francji			1	
cudzy oryginalny RAZEM				7
wyłudzenie	Gruzja	dokument pobytowy	Konsulat w Tbilisi	1
wyłudzenie RAZEM				1
przerobienie	Iran	paszport	Władze Bułgarii	1
	Senegal	dokument pobytowy	Władze Hiszpanii	1
	Syria	paszport	Konsul w Barcelonie	1
przerobienie RAZEM				3
wypełnienie	Iran	paszport	Władze Wielkiej Brytanii	1
wypełnienie RAZEM				1
RAZEM				41

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego

W analizowanym okresie II półrocza 2021 roku działania Policji ds. Cudzoziemców podobnie jak większość organizacji i instytucji oraz pozostałych służb zintegrowanego systemu ratownictwa Republiki Czeskiej były naznaczone środkami przyjętymi w związku z pandemią SARS CoV-2.

Na podstawie przepisów wydanych przez Ministerstwo Zdrowia, które regulowały zasady wjazdu i pobytu na terytorium Republiki Czeskiej, działania kontrolne Policji cudzoziemskiej zostały skierowane na tereny przygraniczne i miały na celu prowadzenie wyrywkowych kontroli pobytowych cudzoziemców prowadzonych pod kątem stosowania obowiązujących przepisów Ministerstwa Zdrowia RC, w zgodzie z art. 23 KGS. Ponadto realizowano wspólne działania z instytucjami kontrolnymi (PIP, UC itp.), a kontrola cudzoziemców odbywała się w formie kontroli drogowych oraz kontroli legalności pobytu.

Odcinek granicy ze Słowacją

W drugiej połowie 2021 roku kontynuowało kontrole w byłych przejściach granicznych na słowacko-czeskiej granicy państwowej, które były ukierunkowane na ujawnianie przypadków nielegalnej migracji tranzytowej ze szlaku zachodnio bałkańskiego w ukryciu w pojazdach ciężarowych na kierunku wjazdowym ze Słowacji po wcześniejszym pobycie na Węgrzech, przy czym w zasięgu terytorialnym Dyrekcji Wojewódzkiej Policji w Ostrawie kontrole prowadzono jedynie w byłym przejściu granicznym Mosty u Jablunkova i to w ograniczonym przedziale czasowym. Kontrole odbywają się na podstawie wcześniejszego profilowania.

W ramach umowy o readmisji, w drugim półroczu 2021 roku nie realizowano przekazania osób.

Odcinek granicy z Polską

Ze względu na przyjęte działania w związku z pandemią Covid -19 na początku marca 2020 roku Prezydent Policji Republiki Czeskiej zdecydował o zaprzestaniu realizacji wspólnych przedsięwzięć we wszystkich jednostkach organizacyjnych czeskiej policji. Decyzja ta nadal obowiązuje. Na wniosek strony czeskiej w 2 połowie 2021 roku zrealizowano 1 wspólny patrol na stronie czeskiej.

readmisja

W ramach umowy readmisyjnej z Polską w II półroczu 2021 roku przyjęto z Polski 2 osoby: (ob. Czech oraz ob. Kazachstanu).

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Ołomunieckiego.

Na działania Wydziału ds. Cudzoziemców DWP w Ołomuńcu na granicy państwowej z Polską, w II połowie 2021 roku miały wpływ przede wszystkim regulacje wydane w związku z rozprzestrzenianiem się koronawirusa na terytorium Republiki Czeskiej. Kontrole prowadzono wyrykowo na wytypowanych trasach tranzytowych i głównych drogowych szlakach komunikacyjnych i były one ukierunkowane na sprawdzanie przestrzegania regulacji rządowych, kontrolę legalności pobytu cudzoziemców, kontrolę dokumentów, monitorowanie i typowanie pojazdów w celu ujawnienia przewozu do RC prekursorów i substancji odurzających. W II półroczu 2021 nie realizowano wspólnych polsko-czeskich patroli.

2. Rozwój na obszarze nielegalnych pobytów

POL

Odcinek granicy z Czechami

Ogółem w Śląskim Oddziale Straży Granicznej w II połowie 2021 r. ujawniono 34 zdarzenia mających związek z nielegalną migracją ob. państw trzecich na polsko-czeskim odcinku granicy. Głównym zjawiskiem była nielegalna migracja ob. Ukrainy – 19, co stanowiło 56% wszystkich cudzoziemców, którzy naruszyli przepisy związane z przekraczaniem granicy RP. Przekraczanie granicy RP wbrew przepisom wynikało głównie z celu niezgodnego z deklarowanym (13 UKR, 1 GEO), przeterminowanego pobytu w innym PC UE (2 UKR, 1 GEO), braku dokumentów (1 TUR, 1 CHIN), sfałszowanych dokumentów (1 UKR), inne (3 UKR, 2 BLR, 1 NGA).

Ukraińcy najczęściej zatrzymywani byli na szlaku E75 (DK52 – 11, A1 – 8 przypadków). Ukraińcy najczęściej podróżowali autokarami (12) wracając z Republiki Czeskiej na Ukrainę. Cudzoziemców ujawniano w Cieszynie (10), Gorzyczkach (8) oraz Pogórzu (1).

W II półroczu 2021 r. w Śląskim Oddziale Straży Granicznej ujawniono 34 ob. państw trzecich naruszających przepisy migracyjne na odcinku granicy z RC (w II półroczu 2020 – 195), tym samym w bieżącym okresie odnotowano 82,6% spadku.

W odniesieniu do Straży Granicznej ogółem w II poł. 2021 r. ujawniono 278 (w II poł. 2020 r. – 252) ob. państw trzecich naruszających przepisy migracyjne na odcinku granicy z RC. Stanowi to wzrost liczby zdarzeń o 10,3%.

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego

Jak już napisano w poprzedniej części zagadnienie legalności pobytu cudzoziemców w czasie pandemii koronawirusa SARS CoV-2 skupiała się przede wszystkim na weryfikacjach kontrolach legalności pobytu, których celem było sprawdzenie, czy cudzoziemcy wypełniają obowiązki wynikające z przepisów wydanych przez Ministerstwo Zdrowia RC oraz wymogi uprawniające do wjazdu i pobytu na terytorium Republiki Czeskiej.

Funkcjonariusze Policji ds. Cudzoziemców w zakresie zwalczania nielegalnej migracji realizowali kontrole legalności pobytu. Na podstawie wyników tych kontroli ustalono, że przepisy dot. wjazdu i pobytu do RC, jak również wytyczne Ministerstwa Zdrowia najczęściej naruszali obywatele Ukrainy, Mołdawii oraz Gruzji, którzy byli zatrudniani bez ważnego zezwolenia na pobyt lub bez zezwolenia na pracę. Prawie wszyscy

ujawnieni Ukraińcy wjechali do RC przez wewnętrzną granicę Schengen. Częstym procederem wśród ob. Ukrainy było wykorzystywanie polskich wiz typu D do pobytu i pracy w RC.

Tak jak we wcześniejszych latach, obszarem nielegalnej migracji, którym zajmowała się w analizowanym okresie policja cudzoziemska są przypadki naruszeń ustawy o pobycie cudzoziemców (nr 326/1999 Dz.U.) na terytorium Republiki Czeskiej. Chodzi o obywateli Libii, Arabii Saudyjskiej, Egiptu i Kuwejtu przebywających w ośrodkach sanatoryjnych Klimkovice i Karviná-Darkov, po upływie pobytu legalnego wynikającego z wizy. W analizowanym okresie w związku z sytuacją pandemiczną i ograniczeniem wjazdu i pobytu cudzoziemców w RC przypadków dot. nielegalnego pobytu gości sanatoryjnych było zdecydowanie mniej, niż w latach poprzednich.

W ciągu ostatnich dwóch miesięcy 2021 roku odnotowano wzrost ujawnień przypadków nielegalnej migracji w ukryciu w pojazdach ciężarowych tranzytujących przez terytorium RC ze Słowacji lub Austrii. Byli to przede wszystkim cudzoziemcy z krajów arabskich i Afryki północnej, których celem były państwa Europy zachodniej (Francja, Niemcy, Belgia, Wielka Brytania). Dla porównania w 2020 roku w terytorialnym zasięgu Dyrekcji Policji woj. morawsko-śląskiego zatrzymano 13 osób, w 2021 już 59. Przy zatrzymaniu cudzoziemców (zwłaszcza pochodzenia arabskiego) częstym problemem jest ustalenie rzeczywistego wieku. Osoby te często podają się za nieletnie, przy czym zazwyczaj są starsze i dorosłe.

Największa część spraw karnych prowadzonych przez Policję ds. cudzoziemców dotyczyła nielegalnego pobytu ob. państw trzecich m.in. nie wykonania decyzji opuszczenia kraju lub fałszowania dokumentów.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Olomunieckiego

W drugim półroczu 2021 roku w terytorialnym zasięgu działania Dyrekcji Wojewódzkiej Policji w Ołomuńcu nie nastąpiła zmiana trendów lub form popełniania nielegalnych działań w związku z wnioskowaniem o uzyskanie pozwolenia na pobyt w Republice Czeskiej.

Wydział ds. Cudzoziemców DWP w Ołomuńcu w II półroczu 2021 roku wszczął 87 postępowań administracyjnych w związku ze zobowiązaniem do wyjazdu. W 33 przypadkach chodziło o cudzoziemców (22x UKR, 3x MDA, 2x AFG, 1x RUS, 2x SYR, 1x TUN, 2x VNM), którzy przebywali na terytorium RC po ukończeniu zezwolenia na pobyt lub o wydaniu decyzji o zobowiązaniu do opuszczenia RC.

W pozostałych 54 przypadkach wszczęto postępowanie administracyjne wobec cudzoziemców w większości ob. Ukrainy (46xUKR, 8x MDA), którzy nielegalnie pracowali w RC. Większość ob. Ukrainy do pobytu w Czechach wykorzystuje umowę o ruchu bezwizowym, ta jednak nie uprawnia ich do pracy.

W II półroczu 2021 roku prowadzono również 8 postępowań karnych dot. Cudzoziemców i dotyczyły one:

- 2x nie wykonania decyzji urzędowej. Dotyczyła cudzoziemców, którzy pomimo wydanych zobowiązań do wyjazdu nie opuścili RC (2x UKR).
- 6 x podrobienia i przerobienia dokumentów- (5 x MDA, 1x UKR) w jednym przypadku w dokumencie podróży ob. Ukrainy ujawniono sfałszowany węgierski stempel kontroli granicznej, w kolejnych 5 przypadkach obywatele Mołdawii okazali w trakcie KLP podrobione dokumenty tożsamości Litwy (2), Bułgarii (2) oraz Rumunii (1).

3. Pseudolegalne metody wjazdu

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

Odcinek z Republiką Czeską

Na terytorium woj. śląskiego i opolskiego, graniczących z RC w II półroczu 2021 r. ujawniono 123 zdarzenia związane z wyładzaniem polskich wiz (120 ob. UKR, 2 ob. RUS i 1 ob. MDA). Wszystkie z nich to wizy długoterminowe krajowe D, w tym głównie wydane celem: wykonywania pracy przez cudzoziemca na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy (62), wykonywania pracy przez cudzoziemca na podstawie zezwolenia na pracę sezonową (45) i wykonywania pracy innej (16). Najwięcej wiz wydano w polskich placówkach konsularnych w Charkowie (41), Lwowie (36), Kijowie (14), Winnicy (12) i Łucku (10). Ukraińcy wykorzystywali wizy w celu nielegalnej migracji do innych krajów UE w celach zarobkowych lub odwiedzin lub nie podejmowali zatrudnienia w Polsce, a wiza jedynie miała im umożliwić legalny wjazd do RP. Ukraińcy wykorzystywali liberalne polskie przepisy wizowe, które umożliwiają im szybkie i stosunkowo tanie uzyskanie dokumentu legalizującego wjazd i pobyt w RP.

W porównaniu do II półroczu 2020 r. odnotowano blisko 123,6% wzrost, kiedy wykryto 55 wyładzonych wiz (51 ob. UKR, 2 ob. RUS i 2 ob. BLR).

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Ołomunieckiego.

W analizowanym okresie nie odnotowano nowych metod i trendów obejścia procedur służących do wjazdu i pobytu na terytorium RC. Nadal obserwuje się problem cudzoziemców wykorzystujących do nielegalnej pracy na terytorium województwa morawsko-śląskiego polskie wizy typu D.

4.Sfalszowane dokumenty

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

Na terytorium woj. śląskiego i opolskiego, graniczących z RC w II półroczu 2021 r. ujawniono 26 zdarzeń związanych z fałszerstwem dokumentów (bez wyładzonych wiz).

- **11lipca** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach w ramach kontroli legalności pobytu na terytorium RP, wylegitymowali cudzoziemca (**ob. Syrii**), po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli cudzy oryginalny hiszpański dowód osobisty.

- **12 lipca** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach w ramach kontroli legalności pobytu na terytorium RP, wylegitymowali cudzoziemca po przylocie z Aten (ob. Syrii). Ob. Syrii do kontroli okazał podrobiony polski dowód osobisty.
- **16 lipca** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli podrobiony cypryjski dowód osobisty. W jego bagażu ujawniono paszport syryjski.
- **22 lipca** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca (ob. Syrii), po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli cudzy oryginalny bułgarski dowód osobisty. Po dokonaniu sprawdzeń w bazie danych SIS II ustalono, że dokument widnieje jako utracony.
- **26 lipca** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Palestyny, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli podrobiony polski dowód osobisty.
- **26 lipca** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali 4 cudzoziemców – 3 ob. Syrii (1K + 2M) oraz 1 ob. Palestyny (1M), po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Kobieta okazała do kontroli podrobiony polski dowód osobisty. Kolejny z ob. Syrii okazał do kontroli podrobiony bułgarski dowód osobisty, a w jego bagażu ujawniono podrobiony syryjski dowód osobisty. Następny ob. Syrii do kontroli okazał nieważny syryjski paszport oraz podrobiony syryjski dowód osobisty. Ob. Palestyny do kontroli okazał podrobiony austriacki dowód osobisty.
- **29 lipca** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli podrobiony polski dowód osobisty.
- **2 sierpnia** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali 4 cudzoziemców – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyźni okazali do kontroli kolejno podrobiony austriacki dowód osobisty, podrobiony cypryjski dowód osobisty oraz podrobiony rumuński dowód osobisty.
- **2 sierpnia** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli podrobiony włoski dowód osobisty.
- **21 sierpnia** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna do kontroli nie okazał żadnego dokumentu, natomiast w jego rzeczach ujawniono cudzy oryginalny słowacki dowód osobisty.
- **22 sierpnia**³² funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Gruzji, po przylocie samolotu rejsowego z Gruzji. Mężczyzna do kontroli okazał podrobione oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, zarejestrowane w PUP w Bytowie.

³² IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 11/IOZ/KP/2021

- **26 sierpnia** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna okazał do kontroli cudzy oryginalny belgijski dowód osobisty.
- **26 sierpnia**³³ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Gruzji, po przylocie samolotu rejsowego z Gruzji. Mężczyzna do kontroli okazał podrobione prawo jazdy wydane przez władze Gruzji.
- **29 sierpnia** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna nie posiadał żadnych dokumentów.
- **1 września**³⁴ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Gruzji, po przylocie samolotu rejsowego z Gruzji. Mężczyzna do kontroli okazał podrobione prawo jazdy wydane przez władze Rosji oraz podrobiony certyfikat ADR wydany przez władze Gruzji.
- **14 września** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach, po przylocie samolotu rejsowego z Aten, wylegitymowali kobietę (ob. Afganistanu), która podróżowała z dwoma małoletnimi synami. Kobieta okazała do kontroli autentyczne paszporty wydane przez władze Afganistanu oraz podrobione greckie karty pobytu.
- **14 września** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Demokratycznej Republiki Konga, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony włoski dowód osobisty.
- **29 września**³⁵ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Grecji (Chania). Mężczyzna do kontroli okazał przerobiony polski paszport oraz podrobiony węgierski dowód osobisty.
- **9 października** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony rumuński dowód osobisty.
- **29 października** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony francuski dowód osobisty. Funkcjonariusze wylegitymowali również dwie kobiety, które do kontroli okazały podrobiony francuski oraz belgijski dowód osobisty.
- **6 listopada**³⁶ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali dwóch cudzoziemców – ob. Iranu, po przylocie samolotu charterowego z Turcji (Antalyi). Mężczyźni do kontroli okazali przerobiony bułgarski paszport oraz przerobiony brytyjski paszport.
- **18 listopada** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Afganistanu, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony bułgarski paszport.

³³ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 11/IOZ/KP/2021

³⁴ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 11/IOZ/KP/2021

³⁵ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 16/IOZ/KP/2021

³⁶ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 20/IOZ/KP/2021

- **21 listopada** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony duński paszport.
- **25 listopada** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali dwóch cudzoziemców – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyźni do kontroli okazali podrobiony paszport polski oraz rumuński.
- **27 listopada**³⁷ funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Senegal, po przylocie samolotu rejsowego z Dubaju. Mężczyzna do kontroli okazał przerobioną hiszpańską wizę typu „C”.
- **2 grudnia** funkcjonariusze PSG w Katowicach-Pyrzowicach wylegitymowali cudzoziemca – ob. Syrii, po przylocie samolotu rejsowego z Aten. Mężczyzna do kontroli okazał podrobiony bułgarski paszport.

W stosunku do analogicznego okresu w 2020 r. (8) odnotowano wzrost tego typu zdarzeń o 225%. Największą uwagę należy zwrócić na zagrożenie nielegalną migracją na kierunku z Grecji, z wykorzystaniem fałszywych dokumentów. Powinno być ono ciągle monitorowane.

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego

W II półroczu 2021 roku Wydział ds. Cudzoziemców w ramach prowadzonych działań ujawnił 7 sfalszowanych dokumentów, którymi posłużyli się cudzoziemcy oraz ob. Czech podczas kontroli drogowych lub legalności pobytu. Były to: hiszpańska karta pobytowa, rosyjskie i czeskie prawo jazdy, 2 polskie dowody osobiste, 2 słowackie dowody osobiste. Ponadto w ramach badań dokumentów ujawniono podrobione banknoty: 500 i 1000 czeskich koron oraz 100 euro.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Ołomunieckiego

W drugim półroczu 2021 roku badaniu poddano bułgarskie oraz rumuński dowód osobisty, którymi podczas kontroli legalności pobytu posłużyli się ob. Mołdawii. Ekspertyza wykazała, że są to dokumenty podrobione o bardzo wysokiej jakości. Badano również podrobione dokumenty ID Litwy, ale w tych przypadkach chodziło tylko o kopie.

W porównaniu do analogicznego okresu 2021 roku, w przypadku cudzoziemców nie doszło do zwiększenia liczby przypadków podrobionych lub przerobionych dokumentów.

W analizowanym okresie zrealizowano również współpracę ze stroną niemiecką. Dotyczyła ona wymiany informacji w związku z podejrzeniem o fałszowanie dokumentów oraz podrobionych dowodów technicznych pojazdów DEU.

6. Nadużywanie procedury uchodźczej

³⁷ IOZ PSG w Katowicach-Pyrzowicach nr 23/IOZ/KP/2021

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej w Raciborzu

W II półroczu 2021 r. w ŚŁOSG przyjęto 24³⁸ wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej (34 osoby – 14 BLR, 11 AFG, 4 UKR, 2 IRN, 1 PAK, 1 SYR, 1 RUS).

W II półroczu 2020 r. w ŚŁOSG przyjęto 6³⁹ wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej (10 cudzoziemców – 6 RUS, 1 UKR, 1 BLR, 1 ERI i 1 SYR).

W analizowanym okresie odnotowano 5 przekazania w ramach procedur rozporządzenia Dublin III do RP (2 UKR, 2 BLR, 1 GEO). W II pół. 2020 r. – 0.

W analizowanym okresie odnotowano 2 przypadki (2 UKR) przekazania cudzoziemców w ramach readmisji .

CZE

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Morawsko-Śląskiego

Wydział ds. Cudzoziemców zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi nie jest uprawniony do prowadzenia postępowań o udzielenie ochrony międzynarodowej, włącznie z ochroną uzupełniającą. W zasięgu terytorialnym działania Dyrekcji Wojewódzkiej Policji w Ostrawie znajduje się ośrodek dla cudzoziemców w Havířově-Suché, pozostaje on w gestii Administracji Ośrodków dla Uchodźców MSW RC. Przebywają w nim wnioskodawcy o ochronę międzynarodową.

Dyrekcja Wojewódzka Policji Województwa Ołomunieckiego

W analizowanym okresie nie odnotowano wniosków o ochronę międzynarodową w formie azylu. Aktualnie instytucje wyznaczone do przyjmowania i prowadzenia procedur azylowych w Czechach obserwują zjawisko, w którym część cudzoziemców, którzy nie opuścili RC po upływie terminu pobytu, udają się bezpośrednio do ośrodka recepcyjnego (lub innej jednostki Policji) i wnioskują o ochronę międzynarodową.

³⁸ Na podstawie raportu SOC: RPU 12 – Złożone wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej w RP2 wygenerowanego 15.02.2022 r., godz. 13:18.

³⁹ Na podstawie raportu SOC: RPU 12 – Złożone wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej w RP2 wygenerowanego 16.01.2021 r., godz. 11:26.

7. Handel ludźmi

POL

Śląski Oddział Straży Granicznej

W II półroczu 2021 r. nie ujawniono zdarzeń mających związek z handlem ludźmi, podobnie jak w analogicznym okresie 2020 r.

CZE

W ocenianym okresie w zasięgu terytorialnego działania Dyrekcji Wojewódzkich Policji w Ostrawie i Ołomuńcu nie zidentyfikowano żadnej przesłanki prowadzącej do wszczęcia, postępowania dot. podejrzenia o nielegalny handel ludźmi.

Wnioski

POL

Sytuację migracyjną w Polsce w II półroczu 2021 r. należy ocenić jako trudną, z uwagi na kryzys na granicy Polski z Białorusią. Na południowym odcinku granicy sytuacja była stabilna. Charakter nielegalnej migracji nadal należy określić głównie jako tranzytowy. Polska w dalszym ciągu nie jest szeroko postrzegana przez cudzoziemców jako atrakcyjny kraj docelowy. Pewnym wyjątkiem są obcokrajowcy, których pobyt w Polsce jest powiązany z pracą. W tym obszarze zauważa się znaczną dynamikę, głównie determinowaną potrzebami rynku pracy. W związku z pandemią SARS CoV 2 odniesienie się do analogicznego okresu w 2020 r. jest niemiarodajne.

Coraz rzadziej obywatele UKR wykorzystują zliberalizowane w Polsce prawo w zakresie podejmowania przez nich zatrudnienia z uwagi na zniesiony obowiązek posiadania wizy przez ob. UKR posiadających paszporty biometryczne i podróżujących do UE. Mogą wjechać do krajów członkowskich bez wizy na 90 dni (w ciągu 180 dni) w celach biznesowych, turystycznych lub rodzinnych. Ukraińcy na podstawie tych paszportów wjeżdżają na teren Polski/UE a następnie świadomie wyjeżdżają do pracy, w tym do Czech. Umożliwiają im również nielegalną turystykę lub odwiedziny najbliższych w innych krajach UE.

Wzrasta ilość zdarzeń dot. legitymowania się przez cudzoziemców sfałszowanymi dokumentami państw UE przy lotach wewnętrznych z Grecji do Polski (21 przypadków w 2021 r., 6 przypadków w II pół. 2020 r.).

Utrzymuje się nielegalna migracja w ukryciu w naczepach samochodów ciężarowych szlakiem bałkańskim. W II półroczu 2021 r. funkcjonariusze ŚIOŚG w 9 zdarzeniach zatrzymali 24 AFG, 5 MAR, 2 PAK i 1 IRN, którzy przyjechali do Polski korzystając z ukrycia w zamkniętych przestrzeniach pojazdów.

W II półroczu 2020 r. funkcjonariusze ŚIOŚG w 13 zdarzeniach zatrzymali 85 cudzoziemców, w tym: 30 AFG, 19 IRQ, 15 SYR, 5 TUR, 5 ERI, 4 IRN, 2 MAR, 2 PAK, 2 PSE i 1 JEM).

CZE

Nadal utrzymywało się ryzyko w obszarze nielegalnej migracji dotyczące swobodnego przemieszczania się cudzoziemców z państw trzecich posiadających prawo do pobytu w jednym z państw UE, zwłaszcza w kontekście wykonywania pracy bez pozwolenia na zatrudnienie.

Należy również przyjąć, iż stale zwiększa się liczba podrobionych i przerobionych dokumentów, których jakość fałszerstwa wzrasta. Dokumenty te są wykorzystywane przez cudzoziemców po wyczerpaniu się legalnego pobytu na terytorium RC.

Uwagę zwraca również rosnąca liczba nielegalnej migracji tranzytowej szlakiem bałkańskim, w tym przewóz przez terytorium Republiki Czeskiej nielegalnych migrantów w ukryciu w przestrzeniach ładunkowych pojazdów ciężarowych lub samochodach osobowych.